

PEDAGOGICKÁ KOMUNIKACE – SEMINÁŘ 1 – JARO 2017

Podmínky pro udělení zápočtu z předmětu pedagogická komunikace

1. pravidelná účast a práce v semináři (minimálně 75 %)
2. výstup před seminární skupinou v rozsahu 5 až 7 minut (ukázka pedagogické komunikace na vybrané téma)
3. sebereflexe (vložená do odevzdávacího výtisku) vztahující se k vystoupení před skupinou a vycházející z následujících sebereflektivních otázek:

Jak se mi podařilo naplnit zvolené téma?

Co se mi – vzhledem k tématu – povedlo? Podle čeho tak soudím?

Co oproti mým očekáváním nefungovalo? Proč?

Jak bych ohodnotil svůj verbální a neverbální projev?

Jaký mám ze svého výstupu celkový dojem? Co bych mohl udělat proto, abych se cítil lépe?

Doporučená literatura

- Vybrané studie z časopisu Komenský: <http://www.ped.muni.cz/komensky/predesle-rocniky>.
- Cangelosti, J. S. (2000). *Strategie řízení třídy: jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce*. Praha: Portál.
- Gavora, P. (2005). *Učitel a žáci v komunikaci*. Brno: Paido.
- Mareš, J., Křivohlavý J. (1995). *Komunikace ve škole*. Brno: Masarykova univerzita.
- Mešková, M. (2012). *Motivace žáků efektivní komunikací*. Praha: Portál.
- Nelešovská, A. (2005). *Pedagogická komunikace v teorii a praxi : význam komunikace, vztah učitele k žákovi, komunikace ve škole, ukázky*. Praha: Grada.
- Šedřová, K., Švaříček, R., Šalamounová, Z. (2012). *Komunikace ve školní třídě*. Praha: Portál.

Témata pro vystoupení na 2. semináři

- ▶ Proxemika (druh neverbální komunikace, spočívající ve vyjádření vztahu mezi lidmi prostřednictvím vzdálenosti, kterou k sobě komunikující subjekty zauímají)
- ▶ Paralingvistika (zkoumá zvukovou stránku verbální komunikace – tón, hlasitost, intonaci)

ZÁKLADNÍ POJMY

Sociální interakce = vzájemné aktivní působení, ovlivňování jedinců, skupin a prostředí

Pedagogická interakce = vzájemné působení dvou nebo více subjektů v průběhu výchovně vzdělávacího procesu

Sociální komunikace = sdělování, tj. výměna informací

Pedagogická komunikace = vzájemná výměna informací mezi účastníky výchovně vzdělávacího procesu, která slouží výukovým cílům

???

K čemu pedagogická komunikace slouží? Jaké jsou její funkce?

Funkce pedagogické komunikace:

- ▶ prezentace obsahu vzdělávání
- ▶ naplňování cílů výchovy a vzdělávání
- ▶ řízení třídy
- ▶ utváření vztahů mezi učitelem a žáky či mezi žáky vzájemně

- ▶ utváření klimatu ve třídě

???

Jakou podobu může mít (z hlediska přípravy) pedagogická komunikace?

Tři podoby pedagogické komunikace:

a) detailně připravená komunikace – podoba téměř naprogramované komunikace,

b) rámcově připravená komunikace – učitel odhadne, jak bude komunikace probíhat, které možnosti připadají v úvahu,

c) nepřipravená komunikace – jedinečné a neopakovatelné situace; nelze tyto situace předvídat, ale je třeba je vyřešit; je nutné vcítit se do stavu ostatních účastníků, odhadnout logiku vývoje událostí, možné důsledky a pohotově i správně zareagovat; zkušený učitel se z podobných situací umí poučit.

Účastníci pedagogické komunikace:

vychovávající a vychovávaný

???

Koho můžeme zařadit do kategorie vychovávající, koho do kategorie vychovávaný?

ÚKOLY K

ZAMYŠLENÍ

1. Popište příklad (s nímž jste se setkali v roli žáka či studenta)

a) optimální pedagogické komunikace,

b) nevyhovující, nesprávné pedagogické komunikace.

2. Uveďte, v čem spočívají (ve vztahu k pedagogické komunikaci či sociální komunikaci vůbec) vaše silné a slabé stránky.